

Sygn. akt I I Co 771/24

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2024 r.

Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie I Wydział Cywilny
Seksja ds. Egzekucyjnych w osobie Anny Jurewicz-Niemiec
po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2024 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela **Open Retail Niestandaryzowany Fundusz
Inwestycyjny Zamknięty Wierzytelności z siedzibą w Warszawie**
przeciwko dłużnikowi **Adamowi Ślęczka**

o egzekucję

w przedmiocie skargi wierzyciela na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie
Rejonowym w Rzeszowie Jurka Łach z dnia 22 marca 2024 r. w sprawie sygn. akt Km
138/20

postanawia :

- I. uchylić postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie Jurka Łach z dnia 22 marca 2024 r. sygn. akt Km 138/20,
- II. oddalić wniosek o obciążenie komornika sądowego kosztami wywołanymi wniesieniem skargi.



Na oryginale własnoręczne podpisy
sekretarz sądowy
Anna Jakóbczak

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 10 kwietnia 2024 r. wierzyciel wniósł skargę na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie Jurka Łach z dnia 22 marca 2024 r. w sprawie sygn. akt Km 138/20 o umorzeniu postępowania i obciążeniu wierzyciela kosztami.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucono naruszenie art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 824 § 1¹ k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i błędne przyjęcie, że upłynął termin sześciomiesięczny uzasadniający umorzenie postępowania egzekucyjnego, podczas gdy wierzyciel podejmował czynności potrzebne do dalszego prowadzenia postępowania inicjując postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku, o czym komornik sądowy był informowany, a tym samym bieg terminu 6 miesięcznego nie rozpoczął swojego biegu, gdyż postępowanie XI Ns 200/23 nie zostało zakończone. Ponadto wierzyciel zarzucił naruszenie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i obciążenie wierzyciela opłatą stosunkową, podczas gdy nie zachodziły przesłanki do umorzenia postępowania na podstawie art. 824 1 pkt 4 k.p.c.

Wierzyciel wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia z dnia 22 marca 2024 r. w całości oraz obciążenie komornika sądowego kosztami postępowania wywołanego skargą wobec oczywistego naruszenia prawa przez komornika.

W uzasadnieniu pełnomocnik wierzyciela podniósł, że komornik sądowy błędnie umorzył postępowanie egzekucyjne stwierdzając beczynność wierzyciela, w sytuacji gdy wierzyciel na bieżąco informował komornika o przebiegu toczącego się postępowania spadkowego po zmarłym dłużniku i zamiarze podjęcia postępowania po wydaniu prawomocnego postanowienia ze stwierdzeniem nabycia spadku. Według wiedzy wierzyciela takie orzeczenie jeszcze nie zostało wydane. Wierzyciel podkreślił, że podstawą podjęcia zawieszzonego postępowania jest wskazanie spadkobierców dłużnika, a może to nastąpić dopiero po zakończeniu postępowania w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku. Zdaniem wierzyciela bieg terminu wskazanego w art. 824§ 1 pkt 4 k.p.c. nie rozpoczął swojego biegu, gdyż do czasu zakończenia zainicjowanego postępowania spadkowego, nie może złożyć wniosku o podjęcie zawieszzonego postępowania. Wierzyciel wskazał, że postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym dłużniku zawisłe przed Sądem Rejonowym w Rzeszowie sygn. akt XI Ns 200/23 nie zostało prawomocnie zakończone, a zatem komornik sądowy nie miał podstaw do wydania postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego. W konsekwencji działania komornika sądowego były przedwczesne, a postanowienie o umorzeniu postępowania wraz z ustaleniem kosztów winno zostać uchylone.

W odpowiedzi na skargę komornik sądowy wniósł o jej oddalenie.

Referendarz sądowy ustalił, co następuje:

W sprawie Km 138/20 wierzyciel złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego z dnia 3 lutego 2020 r. na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego Lublin- Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny z dnia 11 czerwca 2014 r. sygn. akt VI Nc-e 746659/14, zaopatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 8 sierpnia 2014 r.

Komornik sądowy wszczął postępowanie egzekucyjne, a w toku przeprowadzanych czynności powziął informację o zgonie dłużnika w dniu 5 września 2022 r.

Postanowieniem z dnia 30 września 2022 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie Jurek Łach zawiesił postępowanie egzekucyjne z uwagi na śmierć dłużnika. Postanowienie doręczono pełnomocnikowi wierzyciela dnia 7 października 2022 r.

Pismem z dnia 3 listopada 2022 r. pełnomocnik wierzyciela poinformował komornika sądowego, że złoży wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym dłużniku.

Pismem z dnia 21 lutego 2023 r. pełnomocnik wierzyciela poinformował komornika sądowego, że złożył we właściwym sądzie wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym dłużniku.

Wniosek wierzyciela o stwierdzenie nabycia spadku z dnia 21 lutego 2023 r. zarejestrowano w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie pod sygn. akt XI Ns 200/23.

Pismem z dnia 11 lipca 2023 r. wierzyciel poinformował komornika, że postępowanie spadkowe po zmarłym dłużniku jest w toku i zawisło przed Sądem Rejonowym w Rzeszowie sygn. akt XI Ns 200/23.

Pismem z dnia 7 września 2023 r. komornik sądowy wezwał wierzyciela do przedłożenia w terminie 6 miesięcy od dnia doręczenia wezwania orzeczenia sądowego uprawniającego do podjęcia postępowania egzekucyjnego co do spadkobierców dłużnika pod rygorem umorzenia na podstawie art. 824§ 1 pkt 4 k.p.c.

Pismem z dnia 23 października 2023 r. wierzyciel ponownie poinformował, że postępowanie spadkowe jest w toku i nie jest znany krąg spadkobierców umożliwiające podjęcie postępowania egzekucyjnego. Do pisma dołączono korespondencję w sprawie XI Ns 200/23.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Rzeszowie XI Wydział Cywilny z dnia 7 lutego 2024 r. sygn. akt XI Ns 200/23 podjęto zawieszono postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po Adamie Ślęczka.

Postanowieniem komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie Jurka Łach z dnia 22 marca 2024 r. organ egzekucyjny postępowanie umorzył na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. (pkt 1). W pkt 2 postanowienia ustalił koszty postępowania na kwotę 2.469,46 zł i obciążył nimi wierzyciela w kwocie 2.128,53 zł, natomiast dłużnika w kwocie 340,93 zł. W pkt 3 wezwał wierzyciela do zapłaty w terminie tygodnia od daty otrzymania postanowienia należnych kosztów egzekucji w kwocie 2158,56 zł. W pkt 4 postanowienia przyznał koszty zastępstwa pełnomocnika w kwocie 900 zł i obciążył nimi dłużnika.

Powyższych ustaleń faktycznych dokonano na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach postępowania egzekucyjnego Km 138/20 oraz aktach postępowania XI Ns 200/23, którym dano wiarę, gdyż ich autentyczność oraz treść nie budziła wątpliwości.

Referendarz sądowy zważył, co następuje:

Skarga wierzyciela zasługiwała na uwzględnienie.

Podstawowym środkiem zaskarżenia w postępowaniu egzekucyjnym jest skarga na czynności komornika, która zarazem stanowi środek nadzoru sądu nad komornikiem. Służy ona na wszelkie czynności komornika - rozstrzygające i faktyczne - oraz na zaniechanie dokonania przez niego czynności. Określając zaskarżoną czynność lub czynności, których dokonania komornik zaniechał, oraz formułując wniosek o zmianę, uchylenie lub dokonanie czynności, skarżący dokładnie określa swoje skierowane do sądu żądanie zweryfikowania wadliwej jego zdaniem czynności komornika. Sąd powinien rozpoznawać skargę w zakresie określonym przez skarżącego, lecz zarazem może wyjść poza granice zaskarżenia, do czego uprawnia go art. 759 § 2 k.p.c.

Zgodnie z art. 767 § 1 k.p.c. na czynności komornika przysługuje skarga do sądu rejonowego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Dotyczy to także zaniechania przez komornika dokonania czynności. Skargę rozpoznaje sąd właściwy ze względu na siedzibę komornika.

W przedmiotowej sprawie sporną kwestię stanowi umorzenie postępowania egzekucyjnego z powodu bezczynności wierzyciela w sytuacji gdy śmierć dłużnika miała miejsce w toku postępowania egzekucyjnego, co skutkowało zawieszeniem tego postępowania.

Postępowanie umarza się w całości lub części z urzędu jeżeli wierzyciel w ciągu sześciu miesięcy nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszonych postępowania (art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c.).

Zgodnie z treścią art. 824 § 1¹ k.p.c. termin, o którym mowa w § 1 pkt 4, biegnie od dnia dokonania ostatniej czynności egzekucyjnej, a w razie zawieszenia postępowania - od dnia ustania przyczyny zawieszenia.

W przypadku śmierci dłużnika przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego postępowanie może być prowadzone jedynie w oparciu o tytuł wykonawczy, któremu nadano klauzulę wykonalności przeciwko spadkobiercom dłużnika. W razie śmierci wierzyciela lub dłużnika po wszczęciu egzekucji ustawa nie wymaga nadania klauzuli wykonalności na rzecz spadkobierców wierzyciela lub przeciwko spadkobiercom dłużnika. W takim wypadku zawieszone postępowanie egzekucyjne organ egzekucyjny podejmuje z udziałem spadkobierców, np. po wykazaniu tego przymiotu wskazanej przez wierzyciela osoby prawomocnym postanowieniem o stwierdzeniu nabycia przez nią spadku po dłużniku.

W przedmiotowej sprawie dłużnik Adam Ślęczka zmarł po wszczęciu postępowania egzekucyjnego, dlatego też komornik sądowy słusznie zastosował art. 819 k.p.c. i zawiesił postępowanie egzekucyjne. Przyczyna zawieszenia miała miejsce w dniu 5 września 2022 r. (data śmierci dłużnika). Utrata bytu przez osobę fizyczną, w czasie toczącego się postępowania egzekucyjnego, nie jest traktowana jako utrata zdolności sądowej, tak jak w postępowaniu rozpoznawczym, lecz jako śmierć strony,

której skutki reguluje art. 819 k.p.c. (Wiśniewski Tadeusz (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom IV. Artykuły 730–1088).

Bezczynność wierzyciela w zakresie ustalenia spadkobierców dłużnika albo wystąpienia do sądu o ustanowienie dla nich kuratora, jeżeli nie są znani i nie ma kuratora spadku, w postępowaniach wszczętych do 8.09.2016 r. powoduje ich umorzenie z mocy samego prawa (art. 823, który w tych postępowaniach nadal znajduje zastosowanie), zaś w postępowaniach wszczętych po 8.09.2016 r. powoduje ich umorzenie z urzędu (art. 824 § 1 pkt 4) [Manowska Małgorzata (red.) Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom II, wyd. IV].

Wierzyciel należy do kręgu osób mających interes prawny w złożeniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym dłużniku i jako gestor postępowania egzekucyjnego winien dążyć do podjęcia zawieszzonego postępowania. W przedmiotowej sprawie, wierzyciel od doręczenia mu postanowienia o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego, podejmuje kroki celem ustalenia następców prawnych zmarłego dłużnika Adama Ślęczka. O wszystkich podejmowanych czynnościach informuje też organ egzekucyjny. Wierzyciel złożył wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym dłużniku, jednakże postępowanie zawisłe przed Sądem Rejonowym Rzeszowie pod sygn. akt XI Ns 200/23 nie zostało jeszcze prawomocnie zakończone.

Termin określony w art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. tj. 6 miesięczny, biegnie dla wierzyciela w razie zawieszenia postępowania od dnia ustania przyczyny zawieszenia, co w przedmiotowej sprawie jeszcze nie miało miejsca, gdyż postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku nie zostało prawomocnie zakończone. Tym samym komornik sądowy nie mógł przyjąć, iż ziszczyły się przesłanki do umorzenia postępowania egzekucyjnego Km 138/20, a ustalenie kosztów tego postępowania jest przedwczesne.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie Referendarza sądowego, skarga wierzyciela zasługiwała na uwzględnienie, przez co orzeczono jak w pkt I sentencji postanowienia.

Wniosek o obciążenie komornika sądowego kosztami wywołanymi wniesieniem skargi na podstawie art. 767 § 6 k.p.c. nie zasługuje na uwzględnienie wobec niespełnienia przesłanki „oczywistego naruszenia prawa przez komornika”, co skutkowało jego oddaleniem.



Na oryginalnie właściwe podpisy
sekretarz sądowy
Anna Jakóbczak

POUCZENIE

Od orzeczenia referendarza sądowego przysługuje skarga.

Skargę wnosi się do Sądu Rejonowego w Rzeszowie I Wydział Cywilny Sekcja ds. Egzekucyjnych w **terminie tygodniowym** od dnia doręczenia orzeczenia referendarza sądowego.

Nadanie pisma na poczcie jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu.

